

ВИБІР І ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТА ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

Москалюк О. І. Вибір і поєднання традиційних та інноваційних методів навчання у професійній підготовці соціального педагога. У статті проаналізовані окремі теоретичні положення вибору та оптимального поєднання традиційних та інноваційних методів навчання у підготовці соціальних педагогів. Подається сучасне розуміння сутності методів навчання та історія їх розвитку. Характер навчання соціального педагога здійснює важливий вплив на формування його особистості, залежить від якості викладання, змісту навчальної діяльності, який відображається у формах та методах організації навчальної діяльності. Автор статті зазначає, що традиційні та інноваційні методи навчання дуже часто переплітаються, а їх поєднання може бути різноманітним. Головну увагу зосереджено на методах, які ефективно впливають на підготовку соціального педагога. Відзначається, що методи професійної підготовки соціального педагога мають відповідати змісту цієї підготовки, тому в процесі навчання вони мають трансформуватися від традиційних, академічних лекційно-семінарських до практичних, активних, інноваційних – проблемні лекції та семінари, тренінги, навчальні дискусії, аналіз конкретних професійних ситуацій, ділові, рольові ігри, круглі столи тощо. Визнання пріоритету інноваційних методів навчання передбачає суб'єкт – суб'єктну взаємодію, виступає засобом розвитку професійних властивостей та якостей соціального педагога, зокрема професійних інтересів, ціннісних установок та світогляду, які стимулюють стійкий інтерес до майбутньої професійної діяльності. Відзначено, що методи навчання мають забезпечувати усі рівні засвоєння, а отже, враховувати мету та зміст професійної підготовки соціального педагога, закономірності учіння, можливості організації пізнавальної діяльності студентів. Ефективне поєднання традиційних та інноваційних методів у підготовці соціального педагога сприяє активному оволодінню студентами цілою системою вмінь і навичок. Дещо іншого характеру набувають погляди студентів на свою майбутню діяльність: вони вчаться робити те, чого не вміли раніше, стають впевненішими у своїх силах, вважають себе достатньо підготовленими до ефективної професійної діяльності. У статті також подаються окремі

приклади педагогічного досвіду автора, які стосуються раціонального поєднання традиційних та інноваційних методів навчання.

Ключові слова: методи навчання, традиційні методи навчання, інноваційні методи навчання, вибір методів навчання, підготовка соціального педагога.

Москалюк О. И. Выбор и совокупность традиционных и инновационных методов обучения профессиональной подготовки социального педагога. В статье проанализированы некоторые теоретические положения выбора и оптимальной совокупности традиционных и инновационных методов обучения подготовки социальных педагогов. Излагается современное понимание сущности методов обучения и история их развития. Характер обучения социального педагога осуществляет важное влияние на формирование его личности, зависит от качества изложения, содержания учебной деятельности, которая отображается в формах и методах организации учебной деятельности. Автор статьи отмечает, что традиционные и инновационные методы обучения очень часто переплетаются, а их объединение может быть разнообразным. Главное внимание сосредоточено на методах, которые эффективно влияют на подготовку социального педагога. Отмечается, что методы профессиональной подготовки социального педагога должны отвечать содержанию этой подготовки, поэтому в процессе обучения они должны трансформироваться от традиционных, академических лекционно-семинарских к практическим, активным, инновационным – проблемным лекциям и семинарам, тренингам, учебным дискуссиям, анализу конкретных профессиональных ситуаций, деловым, ролевым играм, круглым столам и т.д. Признание приоритета инновационных методов обучения предполагает субъект - субъектное взаимодействие, выступает инструментом развития профессиональных свойств и качеств социального педагога, в частности профессиональных интересов, ценностных установок и мировоззрения, которые стимулируют стойкий интерес к будущей профессиональной деятельности. Отмечено, что методы обучения должны обеспечивать все уровни усвоения, а поэтому учитывать цель и содержание профессиональной подготовки социального педагога, закономерности учения, возможности организации познавательной деятельности студентов. Эффективная совокупность традиционных и инновационных методов в подготовке социального педагога способствует активному овладению студентами целой системой умений и навыков. Несколько иной характер приобретают взгляды студентов на свою будущую деятельность: они учатся делать то, что не умели раньше, становятся уверенными в своих силах, считают себя достаточно подготовленными к эффективной профессиональной

деятельности. В статье также поданы отдельные примеры педагогического опыта автора, которые касаются рациональной совокупности традиционных и инновационных методов обучения.

Ключевые слова: методы обучения, традиционные методы обучения, инновационные методы обучения, выбор методов обучения, подготовка социального педагога.

Постановка проблеми. У вищій професійній освіті України відбувається осмислення минулого педагогічного досвіду та формування нового. Практика підготовки соціальних педагогів свідчить про наявність протиріч між бажаним рівнем, спрямованістю і змістом професійної підготовки та традиційними підходами до організації навчання, формування його змісту, визначенням пріоритетів. Подолання зазначених суперечностей вимагає переосмислення існуючих підходів та підвищення якості підготовки майбутніх соціальних педагогів. Таким чином, питання вибору методів навчання, поєднання традиційних та інноваційних методів у підготовці соціальних педагогів є важливим і потребує більш детального вивчення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід зазначити, що у науковій літературі значне місце відводиться дослідженню методів навчання (А. Алексюк, Р. Гуревич, М. Євтух, І. Зязюн, Н. Ничкало, І. Підласий та ін.). Протягом останніх років у системі вищої освіти України спостерігається помітна тенденція до посилення інноваційного підходу у пошуках нових технологій навчання (І. Богданова, І. Дичківська, В. Загвязинський, Г. Щедровицький та ін.). Наукові доробки з питань підготовки і професійного становлення соціальних педагогів знайшли своє відображення у працях О. Безпалько, І. Зверєвої, А. Капської, В. Поліщук, С. Харченка та ін. Наукові розвідки засвідчують, що більшість дидактів описує методи навчання як систему єдиних дій учня та вчителя, студента та викладача. У визначенні поняття «метод навчання» головне – це спосіб діяльності, за допомогою якого досягається кінцева мета. Наявність різних класифікацій засвідчує, що метод як дидактична категорія – багатовимірне поняття і може розглядатись з різних точок зору.

Мета статті – проаналізувати традиційні та інноваційні методи навчання у підготовці соціальних педагогів.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукової літератури засвідчує, що за останні роки розгорнута активна робота з урізноманітнення методів навчання у процесі підготовки фахівців. Використання традиційних та інноваційних методів у освітньому процесі визначається не лише переліком завдань, які ставить перед собою сучасна освіта, а й новими характеристиками, якими володіють студенти, змінами сприйняття та обробки інформації. Ці зміни зумовлені як зовнішніми

(технологічними), так і внутрішніми (психологічними) факторами розвитку особистості.

У методів навчання як дидактичної категорії тривала історія розвитку. Педагогічна практика накопичила емпіричний матеріал традиційних та інноваційних методів навчання. Відповідно до історичних етапів розвитку педагогічної науки відбувались осмислення та еволюція у розумінні методів педагогічної діяльності. У найдавніші часи передача підростаючому поколінню накопиченого досвіду здійснювалась за допомогою *наслідування* та *повторення* дій дорослих. Пізніше домінували методи *вербального пояснення*, передачі інформації за допомогою усного і писемного слова. Поширення релігійних ідей серед широких верств населення породило *лекцію-проповідь*. У стародавніх греків та римлян виникає *світська лекція-промова*, яка культивувалась у ораторських школах. У середньовічних університетах *лекція* стає основним методом навчання як читанню, так і тлумаченню текстів Священного писання та філософських трактатів. Перегляд і критична оцінка *схоластичних методів навчання*, заснованих на вербальних методах подачі та заучуванні знань, зумовили пошуки, наукове обґрунтування і практичне застосування інших методів, зокрема наочних, практичних, дослідних тощо.

Необхідність конкретизації знань зумовили звернення до *наочності*, що сприяло підготовці до використання отриманих знань на практиці. Італійський філософ Т. Кампанелла у своєму утопічному романі «Місто Сонця» описує як саме з допомогою наочності полегшити навчання – діти вчать на прогулянках по місту, стіни якого розписані картинами і стали для дітей немов би розкритою книгою природи і суспільства. У «Великій дидактиці» Я.А. Коменського був сформульований дидактичний принцип наочності та відповідні йому методи. Це стало переворотом у тогочасній педагогіці, тому що наочність зумовлює активність дитини. Великий чеський педагог створив навчальні посібники, у яких наочність була провідним методом навчання. У Києво-Могилянській Академії застосовувались *інтерактивні методи навчання*. За дорученням викладача старші обізнані спудеї навчали невеликі групи молодших, перевіряли виконання ними домашніх завдань, звітували про результати викладачеві. Пошуки шляхів підвищення ефективності пізнавальних процесів, посилення мотивації навчання та активізація практичної діяльності призвели до усвідомлення необхідності стимулювання *самотійності* та *активності*. Пізніше, з розвитком педагогічної науки виникла потреба теоретичного вивчення системи методів, їх систематизації, упорядкування та класифікації.

Звернення до словників та енциклопедичних джерел дає можливість більш ґрунтовно розглянути сутність та розуміння поняття «методи навчання». Зокрема, український педагогічний словник С. Гончаренка та словник професійної освіти за редакцією Н. Ничкало

розглядає методи навчання як способи досягнення навчальної мети, систему послідовних, взаємопов'язаних дій педагога та учнів, які забезпечують засвоєння змісту освіти та спрямовуються на розв'язання навчально-виховних завдань [2, с. 182; 3, с. 206]. Як слушно зазначає М. Фіцула, методи навчання у вищій школі суттєво відрізняються від методів шкільного навчання. Вони більшою мірою, ніж шкільні, наближені до методів самої науки, оскільки тут викладаються не лише наукові факти, а й розкривається методологія і методи власне науки [5, с. 110-111].

Крім того, на думку М.Фіцули, методи навчання слід відрізнити від методів учіння, адже вони мають свої специфічні особливості, є відносно самостійними, проте розглядаються у єдності. Автор зазначає, що *методи навчання* – це способи упорядкованої взаємопов'язаної діяльності викладачів та студентів, спрямовані на досягнення поставлених вищою школою цілей. Тоді як *методи учіння* – це способи пізнавальної діяльності студентів, зорієнтовані на творче оволодіння знаннями, уміннями і навичками, вироблення світоглядних переконань на заняттях і в самостійній роботі [5, с. 105]. Ці методи вплетені у канву гуманістичної людиноцентрованої концепції навчання К. Роджерса, яка розрізняє два типи учіння. Перше є примусовим, оцінюється і регулюється ззовні та спрямовується на засвоєння знань. Друге – вільне і таке, що ініціюється і оцінюється самим учнем, воно спрямоване на засвоєння змісту як елементу особистісного досвіду. Таке учіння є особисто захоплюючим, воно впливає на всю особистість людини і тому К. Роджерс назвав його усвідомленим [7].

При виборі методів необхідно пам'ятати, що будь-який метод, будь-яка організація занять самі по собі не дадуть потрібного педагогічного ефекту, якщо вони, по-перше, не сприяють активізації студентів, тобто не сприяють активній інтелектуальній та практичній діяльності, і, по-друге, не забезпечують глибокого розуміння, усвідомлення матеріалу, який вивчається. Ці вимоги взаємопов'язані між собою: студенти не можуть бути активними на заняттях, якщо не розуміють, не усвідомлюють того, що вони вивчають та роблять. Але вони не можуть усвідомлювати, розуміти, виконувати дії без активної участі у навчальному процесі [4].

Підготовка соціального педагога в Україні здійснюється під впливом як глобальних освітніх процесів (зростання конкурентоспроможності, інтенсивний розвиток інформаційних технологій, поширення інноваційних педагогічних досліджень, оновлення форм, методів, технологій навчання), так і нормативних вимог до діяльності фахівця соціальної сфери (активна участь у соціальному процесі та взаємодія з іншими системами соціального середовища, творчий характер і соціальна значущість соціально-педагогічної діяльності, можливість самореалізації соціального педагога). Останнім

часом спостерігається чимало напрямів оновлення, збагачення та розширення змісту професійної підготовки соціального педагога: форми та методи здійснення соціально-педагогічної діяльності (О. Безпалько, І. Зверева); інтегрований підхід до актуальних питань соціально-педагогічної теорії і практики (І. Богданова); підготовка соціальних педагогів із застосуванням електронних засобів навчання (Л. Боднар); технології і функції соціально-педагогічної роботи (А. Капська); теорія і методика професійної підготовки соціальних педагогів в умовах неперервної освіти (В. Поліщук) та ін. Однак не усі ідеї та нововведення залишаються реалізованими, якщо домінують інформативні методи навчання, якщо залишається незмінною традиційна технологія підготовки соціального педагога. Система професійних знань, умінь та навичок представника соціальної сфери нині значно розширюється і вимагає ґрунтовної як загальної (фахової), так і спеціальної підготовки, органічного поєднання традиційних та інноваційних методів навчання.

Як зазначає Л. Артемова, сучасне навчання побудоване переважно на вербальних способах передачі інформації через звукові й буквені символи: усний виклад змісту викладачем і сприймання його студентами на слух; зорове сприймання студентами тексту підручника чи посібника; виконання вправ за змістом підручника та посібника [1, с. 110]. Однак, суттєве домінування традиційних методів у підготовці соціального педагога значно збільшує розрив між вимогами, які висуваються до студентів у процесі навчання та вимогами, які стосуються майбутньої професійної діяльності. Ми вважаємо, що сучасна дидактика вищої школи повинна орієнтуватися не на універсалізацію тих чи інших методів, а на розуміння їх сильних та слабких сторін, плюсів та мінусів, пошуки оптимального поєднання переваг кожного з них.

Варто також відмітити, що зміни мозкових структур сучасного студента впливають на методи, якими він має користуватися для ефективного засвоєння інформації у процесі професійної підготовки. Нині молодим людям для отримання інформації та спілкування достатньо обмінятися відеофайлами, фотографіями та іншими графічними зображеннями (саме тому такими популярними є соціальні мережі). У цьому контексті основне завдання викладача – уміло адаптувати професійне навчання до сучасних особливостей сприйняття інформації студентами. Тобто, постійне оновлення наукових знань, розвиток інформатизації сучасної освіти, впровадження найсучасніших технологій та моделей навчання, потребує запровадження таких методів навчання, які дозволять студенту за достатньо короткий проміжок часу засвоїти обсяг необхідної інформації. Враховуючи зазначене, можемо стверджувати, що найкращим є той метод, який найбільшою мірою відповідає змісту навчального предмета, підготовленості самих студентів та сприяє раціональному використанню часу. Як зазначав А. Макаренко, жодний метод, навіть загальноновизнаний, не може бути завжди абсолютно

корисним. Найкращий метод у деяких випадках обов'язково буде найгіршим. Ми вважаємо, що правильний вибір та раціональне поєднання методів навчання дозволяє усунути окремі суперечності: ускладненість змісту програм навчальних дисциплін; неправильне дозування викладачами дидактичного матеріалу, що веде до перевантаження студентів; невміння викладача формувати активну навчально-пізнавальну діяльність студентів та керувати нею; нездатність викладача будувати стосунки з групою тощо. Вибір методів навчання здійснюється викладачами на основі дидактичних та методичних знань. У педагогічній літературі існують такі основні підходи до виробу методів навчання: 1) стереотипний (за завичкою); 2) інтуїтивний – шляхом спроб та помилок, коли вибір методів не завжди науково обґрунтований; 3) оптимальне вирішення – базується на наукових знаннях [6, с. 195].

Навчальна діяльність соціальних педагогів організовується й реалізується у формі навчальних занять, основними видами яких є лекція, семінар, практичне заняття, лабораторна робота, індивідуальні заняття, самостійна робота. Ми вважаємо, що традиційні підходи до вивчення навчальних дисциплін підготовки соціального педагога сьогодні недостатньо узгоджуються з новою доктриною розвитку освіти в Україні. Тому, пропонуємо таке поєднання традиційних та інноваційних методів (таблиця 1).

Таблиця 1

**Поєднання традиційних та інноваційних методів
підготовки соціального педагога**

Форми та методи	Навчальна дисципліна	Коментар
<i>Лекція</i> як основна ланка дидактичного циклу навчання соціального педагога	Усі навчальні дисциплін	Індуктивний метод (через наведення прикладів, фактів, які підводять до наукових висновків), дедуктивний метод (пояснення загальних положень з наступним показом можливості їх застосування на конкретних прикладах).
<i>Вступна лекція</i>	«Вступ до спеціальності»	Має за мету дати студентам загальне уявлення про завдання та зміст усього курсу, розкрити структуру й логіку розвитку конкретної галузі наук, загальної методики курсу, показати взаємозв'язок теорії з практикою, з іншими навчальними дисциплінами.
<i>Проблемна лекція</i>	«Соціальна педагогіка»	Пряма постановка проблеми; постановка гострих нерозв'язаних питань; цитування протилежних поглядів різних авторів на одне і те ж питання (спонукає студентів до свого вибору, захисту того чи іншого аргументу); звернення до життєвих явищ, які потрібно пояснити,
	«Теорія та історія соціального виховання»	

<p><i>Лекція вдвох</i></p> <p><i>Лекція з помилками</i></p>	<p>«Теорія та історія соціального виховання»</p> <p>«Соціальна педагогіка»</p>	<p>прослухавши частину лекції; зробити висновки; поставити студентів у позицію експертів, опонентів, рецензентів; виділення точної і неточної інформації.</p> <p>Студентам прямо формулюється проблема – цитуються можливі сценарії розвитку майбутнього виховання в Україні. Деякі серед них більш, інші – менш імовірні, але за одним із них можливий розвиток майбутнього виховання в Україні. Необхідно пояснити власну позицію, зробити вибір, аргументувати його, сформулювати висновки.</p> <p>Компетентно висвітлити ту чи іншу проблему з позиції різних наук чи поглядів Наприклад, представники двох різних наукових шкіл, теоретика і практика, прихильника і противника того чи іншого положення. Таким чином можна провести лекцію, вивчаючи педагогічну спадщину А.С.Макаренка, розглянувши різні погляди (зокрема Г.Г.Ващенко, Ю.П.Азарова, які критикують багато педагогічних положень Макаренка).</p> <p>Студенти мають побачити помилки в тексті (текст видається наперед на окремих листках) та обґрунтувати сутність помилок при колективному обговоренні тексту лекції Розбір помилок – 10-15 хвилин. Наприклад, студентам можна запропонувати помилки у структурах.</p>
<p>Діагностичні заняття</p>	<p>«Вступ до спеціальності»</p>	<p>Ознайомлення студентів з технологіями діагностики (рівнем розвитку тих чи інших особистісних чи професійних якостей). Студент виконує запропоновані тести (наприклад, методика Дж.Голланда) і оцінює рівень розвитку даної якості у себе. Об'єктивне визначення показників сформованості якості показує, над чим потрібно працювати.</p> <p>Ознайомлення з такими діагностичними методиками важливе для самопізнання особистості, формування у майбутніх фахівців професійних якостей, умінь та навичок.</p>

Заняття-реклама	«Вступ до спеціальності», «Соціальна педагогіка»	Для формування у студентів уміння переконувати інших, для більш глибокого засвоєння окремих понять, формування професійного мислення, професійних цінностей. Найчастіше студентам дається домашнє завдання провести «рекламу», довести якомога переконливіше, чому людині необхідно, наприклад, займатися благодійністю або створити рекламу професії соціального педагога тощо. На заняттях студенти на основі своїх роздумів відтворюють рекламу, а одногрупники виступають їх опонентами і оцінюють її ефективність.
Диспут	Усі навчальні дисципліни	Передбачає зіткнення думок, розбіжність у поглядах на певне коло питань, словесну боротьбу, при якій кожен з опонентів відстоює свою правоту. В ході диспутів ставляться питання, що мають альтернативну форму «або» – «або», але на них не можна дати несуперечливу однозначно правильну відповідь.
Аналіз інцидентів	«Теорія та історія соціального виховання», «Соціальна педагогіка», «Технології соціально-педагогічної діяльності»	Студенти отримують первинну інформацію про складну проблему або психолого-педагогічну ситуацію у вигляді опису події. Цей метод, крім розвитку умінь і навичок прийняття рішень, допомагає майбутньому соціальному педагогові раціонально використовувати інформацію в умовах, наближених до реальної практичної діяльності.
Навчально-педагогічні ігри	Усі навчальні дисципліни	Практична групова діяльність з вироблення оптимальних рішень, застосування методів і прийомів у штучно створених умовах, що відтворюють реальну обстановку чи психолого-педагогічну ситуацію. Учасники гри у процесі імітаційного моделювання занять, розв'язування проблемних і психолого-педагогічних ситуацій одержують нове конкретне уявлення про сутність своєї майбутньої діяльності.
«Мозковий штурм»	Усі навчальні дисципліни	Мета «мозкового штурму» полягає в тому, щоб зібрати якомога більше ідей щодо певної проблеми від усіх учасників заняття упродовж

		обмеженого за обсягом часу. Для розв'язання проблеми мікрогрупам студентів надається одна хвилина, а потім під час загальної дискусії виробляється найоптимальніше рішення.
«Науковий симпозіум»	«Теорія та історія соціального виховання», «Соціальна педагогіка»	Заняття, на якому «вчені» (студенти) обговорюють сучасні проблеми соціальної педагогіки; чи у формі «карнавалу», на якому відбувається знайомство з гостями (Я.А. Коменським, Й.Г. Песталоцці, А.С. Макаренком, В.О. Сухомлинським) – студенти готують костюми, входять в образ, «перевтілюються», презентуючи ідеї видатних педагогів. При цьому ролі розподіляються між окремими студентами, а інша частина групи, що не отримала ролей, виконує роль активного глядача.
«Брейн-ринг»	Усі навчальні дисципліни	Є різновидом змагання, наприклад, пізнавальний ринг «Гойдалка» (назва походить від того, що студенти повинні відповідати на поставлені запитання по черзі і як можна швидше.

Висновок. Таким чином, ефективність навчально-пізнавальної діяльності майбутніх соціальних педагогів значною мірою залежить від уміння викладачів вдало обирати і застосовувати традиційні та інноваційні методи. Рациональне поєднання традиційних та інноваційних методів навчання стимулює відкриття нових знань у студентів, створює найкращі можливості для їхньої активності.

Перспективи подальших пошуків зазначеної проблеми вбачаємо у детальнішому обґрунтуванні вибору традиційних та інноваційних методів у різні роки навчання студентів.

Список використаних джерел

1. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. – К.: Кондор, 2008. – 272 с.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
3. Професійна освіта: Словник: Навч. посіб./ Уклад. С.У.Гончаренко та ін.: За ред. Н.Г.Ничкало. – К.: Вища шк., 2000. – 380 с.

4. Столяренко Л.Д., Самыгин С.И. Психология и педагогика в вопросах и ответах. Серия «Учебники, учебные пособия». Ростов-на-Дону: «Феникс», 2000. – 576 с.
5. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с.
6. Якса Н.В. Основи педагогічних знань: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 358 с.
7. Rogers C. Freedom to learn for the 80's. – Columbus – Toronto – London – Sydney: Ch. E. Merrill Publ. Company, A Bell & Howell Company, 1983. – 312 p.

Spysok vykorystanyh dzherel

1. Artemova L.V. Pedagogika i metodyka vyshhoi' shkoly: Navchal'no-metodychnyj posibnyk dlja vykladachiv, aspirantiv, studentiv magistratury. – K.: Kondor, 2008. – 272 s.
2. Goncharenko S.U. Ukraïns'kyj pedagogichnyj slovnyk. – K.: Lybid', 1997. – 376 s.
3. Profesijna osvita: Slovnyk: Navch. posib./ Uklad. S.U.Goncharenko ta in.: Za red. N.G.Nychkalo. – K.: Vyshha shk., 2000. – 380 s.
4. Stoljarenko L.D., Samygin S.I. Psihologija i pedagogika v voprosah i otvetah. Serija «Uchebniki, uchebnye posobija». Rostov-na-Donu: «Feniks», 2000. – 576 s.
5. Ficula M.M. Pedagogika vyshhoi' shkoly: Navch. posib. – K.: «Akademvydav», 2006. – 352 s.
6. Jaksa N.V. Osnovy pedagogichnyh znan': Navch. posib. – K.: Znannja, 2007. – 358 s.
7. Rogers C. Freedom to learn for the 80's. – Columbus – Toronto – London – Sydney: Ch. E. Merrill Publ. Company, A Bell & Howell Company, 1983. – 312 p.

Moskaliuk O. I. Choosing and matching traditional and innovative teaching methods in social worker proficiency training. The article is dedicated to analysis of some theoretical principles of choice and viable combination of traditional and innovative teaching methods in social workers training. A modern understanding of the essence of teaching methods and history of their development is outlined. The specifics of a social worker training has an important influence on shaping his or her personality, depends on the teaching quality and education subject-matter, which is reflected in the forms and methods of training activities. The author notes that the traditional and innovative teaching methods are often intertwined, whereas their combination can vary. The special focus is made on methods that efficiently facilitate a social worker training. It is submitted that proficiency training methods of a social worker should be in line with the subject-matter of such training, and hence should range in the course of training from traditional,

academic lecture-and-seminars methods to practical, active, innovative ones – problem-solving lectures and seminars, trainings, discussions, case studies, business/role-playing games, roundtables, etc. Acknowledgement of the innovative teaching methods priority implies an intersubject relationship, is deemed a tool for development of a social worker's competency, in particular professional interests, value areas, and perceptions instigating a future professional eagerness. It is also noted that teaching methods should facilitate all the comprehension levels, and thus factor in the object and purpose of a social worker proficiency training, teaching consistency, and possibilities of organizing students' cognitive activities. Efficient matching of traditional and innovative methods within a social worker training provides for active development of a wide array of skills and techniques in students. Students re-estimate to a certain extent the vision of their future activities: they learn how to do things they were not capable of doing before, become self-reliant, and consider themselves sufficiently prepared for a fruitful professional activity. The article also highlights some examples of the author's pedagogical experience related to reasonable matching of traditional and innovative teaching methods.

Key words: teaching methods, traditional teaching methods, innovative teaching methods, teaching methods choice, a social worker training.

Отримано 20.04.2015 р.

УДК 37.013.42.011.31:37.018.4

Ю. В. Овод
ovod-julia@email.ua

СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ

Овод Ю. В. Сутність та зміст дистанційного навчання у підготовці майбутніх соціальних педагогів. Дистанційне навчання майбутніх соціальних педагогів реалізується через систему дистанційного навчання, яка виступає у якості складової частини системи освіти в Україні, з нормативно-правовою базою, організаційно оформленою структурою, кадровим, системним, матеріально-технічним та фінансовим забезпеченням. У нашому розумінні система